

SXEDIO.25B

2.9.1906: ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΚΙΤΙΑΚΩΝ.
ΟΙ ΚΙΤΙΑΚΟΙ ΥΠΟΣΧΟΝΤΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ
ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

Αντίθετα με τους Κυρηνειακούς και τη χλιαρή ανακοίνωση των Λιασίδη, Κωνσταντινίδη και Λιασίδη, το Κιττιακό Κόμμα ή η εθνική μερίδα όπως αυτοαποκαλείτο, βγήκε με μεγάλες μπροσούρες και διαφήμιζε ότι κατά τη γνώμη του πέτυχε πολλά στην προηγούμενη πενταετία σε σύγκριση με τις προηγούμενες στις οποίες ηγούνταν οι αντίπαλοι τους Κυρηνεακοί.

Σε ένα μακροσκελές πρόγραμμα που δημοσίευσε (Κυπριακός Φύλαξ **2.9.1906**) τόνιζε ότι η Κύπρος είχε γίνει τώρα ελληνική και είχε συνείδηση των δικαιωμάτων της και τα διεκδικούσε από την Κυβέρνηση δυναμικά.

Ανέφερε επίσης ότι τώρα τα προβλήματα των κατοίκων μελετούνταν πιο προσεκτικά και ικανοποιούνταν.

Το πρόγραμμα του Κιττιακού Κόμματος έχει ως εξής:

"Η Εθνική περί τον Άγιον Κιτίου μερίς αποτελούμενη εκ των τεσσάρων πέμπτων του Ελληνικού πληθυσμού της Κύπρου μετά δικαίας αγαλλιάσεως και υπερηφανείας ανασκοπεί την πολιτείαν των αντιπροσώπων της εκείνων, οίτινες πιστοί και αφωσιωμένοι εμμείναντες εν τω εθνικώ προγράμματι διεξήγαγον ερρωμένον και αποτελεσματικόν προς την Κυβέρνησιν αγώνα πρωτοφανή εν Κύπρω από της αγγλικής κατοχής, όστις ήγαγεν εις λαμπρά μεν εν τω παρόντι αποτελέσματα εμπνέει δε τας αρίστας επί το μέλλον ελπίδας υπέρ του τόπου, εάν συνεχισθή μετά της αυτής ρώμης και του αυτού ηθικού σθένους.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Προκαλείται πρώτον η προσοχή και μελέτη του Κυπριακού Κοινού επί την διοικητικήν καθόλου

κατάστασιν της νήσου προ της τελευταίας Νομοθετικής περιόδου, ήτοι προ του 1902.

Ο Κυπριακός λαός εθεωρείτο παρά των κρατούντων συρφετός της ανατολικής πανσπερμίας ελληνόφωνος μεν, αλλ' εις ουδεμίαν γνωστήν εθνότητα ανήκων. Οσοι των αντιπροσώπων τούτου είχαν το θάρρος να κατακρίνωσι την βρετανικήν διοίκησιν καταδικάζωσι την άδικον και βαρείαν φορολογίαν να διακηρύττωσι δε τα εθνικά δίκαια του, απεκαλούντο υπό των κρατούντων κοινοί ταραξίαι και τυχαίοι δημεργέται και ισχυρούς είχαν λόγους να πιστεύωσιν ότι ολίγα ψυχία και κόκκαλα εις ολίγους ανθρώπους ριπτόμενα ηδύνατο να διατηρώσι τον Κυπριακόν λαόν νεναρκωμένον και να φορολογώσι και αφαιμάσσωνται αυτόν ανηλεώς και αδυσωπήτως.

Τοιαύτην ενέπνευσαν εις τους Κυβερνήτας της νήσου ιδέαν περί του Κυπριακού λαού, άνθρωποι ζητούντες και επιτυγάνοντες παρά της Κυβερνήσεως μισθοφόρους θέσεις δι εαυτούς τους στενωτάτους συγγενείς των και τινας φίλους των και αντί των παραχωρήσεων τούτων η Κύπρος υπό την αγγλικήν κατοχήν διετέλει εις την κατάστασιν ουχί καλλιτέραν της τουρκικής διοικήσεως.

1. Το εθνικόν φρόνημα και οι εθνικοί πόθοι του ελληνικού πληθυσμού της νήσου περιφρονούντο και εμυκτιρίζοντο υπό των κρατούντων.

2. Η εθνική παιδεία μακράν όλως και ανεπαρκή λαμβάνουσα επιχορήγησιν ου μόνον εφυτοζώει αλλά και υπεβλέπετο παρά της Κυβερνήσεως και κρύφα και εκ του εμφανούς επεδιώκετο η διάδοσις της αγγλικής γλώσσης και διστροφή της διδασκαλίας προς επισκότισιν και εξάλειψιν του εθνικού φρονήματος παρά της νέας γενεάς.

3. Η Ορθόδοξος Εκκλησία της νήσου τη συμπράξει κληρικών τινών και λαϊκών μετά της ξένης Κυβερνήσεως κατέστη ανίκανος όπως πληρώση τους χηρεύοντας παρ' αυτή Ι. Θρόνους και ιδία τον Αρχιεπισκοπικόν και ούτω κατωρθώθη μέχρι τούδε να παραμείνη έρημον και ανίσχυρον το μέγα και ιστορικόν εθνικόν, άμα και θρησκευτικόν κέντρον προς όφελος μεν των κρατούντων και ολίγων ιθαγενών

κληρικών και λαϊκών προς ανυπολόγιστον δε αξιοθρήνητον βλάβην ηθικήν και υλικήν της εκκλησίας και του χριστεπωνύμου πληρώματος αυτής.

4. Τα δάση υπήρχον αφόρητος μάλιστα και πληγή κατά των αγροτών και των κτηνοτρόφων ιδία, εγένοντο δε ένεκα του δρακοντείου δασικού νόμου αιτία καθημερινών και βαρέων προστίμων εις απόρους και δυστυχείς χωρικούς, ουδέ κατά το απαίσιον έτος **1902** επιτραπείσης οιασδήποτε παραχωρήσεως εις τα δάση διά τα υπό πείνης και δίψης θνήσκοντα ζώα, ου ένεκεν η κτηνοτροφία της Κύπρου υπέστη μεγίστην συμφοράν.

5. Ναζίραι, εισπράκτορες, μεμούραι και καλιζήδες μετά των συνεργών αυτοίς ζαπτιέδων ήσαν τοσοῦτοι νέοι γενίτσαροι σπείροντες ανά την νήσον την φρίκην και τον τρόπον. Νυμφικαί κλίναι, εσθήτες, σκεῦη μαγειρικά, υποδήματα και ενδύματα και παν σκεῦος και έπιπλον οικιακόν ανηρπάζετο υπό του εισπράκτορος και του μουχτάρου και ετίθετο εις αναγκαστικόν πλειστηριασμόν και εξεποιούντο εις τιμάς εξευτελιστικάς αρκεί να εκάλυπτον τον απαιτούμενον φόρον.

Οι σωροί εις τα αλώνια δεν εδεκατεύοντο μέχρι εξοφλήσεως των οφειλομένων φόρων και παρέμενον εκτεθειμένοι εις μυρίους κινδύνους από των στοιχείων της φύσεως και από κακοποιών ανθρώπων και πολλοί πολλάκις γεωργοί ή εξωθούντο εις τους όνυχας της τοκογλυφίας ή έβλεπαν τους ιδρώτας και τους κόπους όλου του έτους και μετ' αυτών τον άρτιον των τέκνων των αναρπαζομένους υπό χειμάρρων και θυελλών,.

Η προβατοδεκάτη εισπραττομένη άμα τη καταμετρήσει και εν ώρα χειμώνος έτι ηνάγκαζε τους κτηνοτρόφους να προσφεύγωσιν εις τοκογλυφικά δάνεια και να προωπλώσιν εις χαμηλοτάτας τιμάς τα έρια και τους αμνούς ίνα πληρώσωσι τον απαιτούμενον, άνευ αναβολής φόρον και αποφύγωσι την κατάσχεσιν και καταναγκαστικήν εκποίησην των ποιμνίων αυτών.

6. Ο απαίσιος νόμος περί απαγορεύσεως της οπλοφορίας εισηγηθείς και ψηφισθείς υπό ιθαγενών

αντιπροσώπων απέβη εις τας χείρας φατριαζόντων μουχταρών και φατρίας και αστυνομίας μέσον ατιμωτικόν και όπλον καταθληπτικώτατον οίον δεν είδον μέχρι τότε όσοι λαοί υπέμειναν τας βδελυρωτάτας και μάλλον αποτροπαίους τυραννίας. Εμαυροπινακούντο διά λόγους προσωπικούς, ιδιοτελείς και πολιτικούς στιγματιζόμενοι ως κακούργοι άνθρωποι χρηστοί, τίμιοι και ενάρετοι και μετά της απαγορεύσεως απέβαλον την ασφάλειαν του οικιακού ασύλου και την προσωπικην ελευθερίαν και καθίστανται θλιβερά έρμαια της μοχθηρίας του μουχτάρου της κτηνωδίας του ζαπτιέ και των προσωπικών εχθρών και των συγχωριτών ο περίγελως και το εξουθένωμα.

Αρχομένου του εικοστού πρώτου αιώνος, ότε αίσχος υπολαμβάνει και τυος ο Φελλάχος την μαστίγωσιν, το αστυνομικόν βούνευρον εκρότει απαιτιως επί της ράχεως των Κυπρίων, ην εμελάνιζε και εμολώπιζε μέχρι αίματος, διότι ούτω ήθελεν εις μουχτάρης, εις αζάς εις τσαούσης ή όμπασης ή και εις ζαπτιές.

Επί πληθυσμού **230.000** κατοίκων και επί αριθμού ενηλίκων μη υπερβαινόντων πάντως τας **40.000** και **8.000** είχαν κηρυχθή επίφοβοι εις την δημοσίαν ασφάλειαν και ανάξιοι να έχωσι παρ' αυτοίς πυροβόλον όπλον προς υπεράσπισιν εν ανάγκη της τιμής, της ζωής και της ουσίας αυτών εν χώρα ην λυμαίνονται Χασάν Μπουλήδες και παντοίοι κακούργοι.

Τοιαύτη εν αμυδρά σκιαγραφία είναι η εικών της διοικήσεως και καθόλου καταστάσεως της Κύπρου, ότε η μεγάλη πλειονότης του Κυπριακού λαού εξηγέρθη προ πεντατίας κατά καθεστώτος τοσούτον ελεεινού όπερ απέβαινεν ελεεινότερον υποστηριζόμενον υπό ομάδος ιθαγενών παραπλανησάντων την μειονότητα του Κυπριακού λαού και ενξαυρυνόντων την ξενοκρατίαν εις το άδίκον και τυρανικόν αυτής έργον εν τη πολυπαθεί και αναξιοποθούση ταύτη χώρα.

Η μεγάλη αύτη εθν. πλειονότης συστάσα και πυκνωθείσα περί τον λαοφιλή και υπερέχον ιεράρχην

Αγιον Κιτίου ανεπέτασε την σημαίαν της εθνικής πολιτικής και συνετάχθη υπέρ του εθνικού προγράμματος ει ου οι υποψήφιοι ανελάμβανον την υποχρέωσιν όπως στεντορεία φωνή διακηρύξωσιν εν τω περιβόλω του Νομοθετικού Συμβουλίου τους προαιωνίους και ακοιμήτους πόθους της ελληνικωτάτης Κύπρου και την ερρωμένην και αδιάπτωτον παρά τη Κυβερνήσει διαμαρτυρίαν κατά του φόρου της υποτελείας, την καταγγελίαν προς την Κεντρικήν Κυβέρνησιν πασών των κυβερνητικών καταπιέσεων και υπερβασιών κατά του κυπριακού λαού και την ενίσχυσιν και προαγωγήν της τε παιδείας αυτού και των κατεπειγουσών και μεγάλων οικονομικών αναγκών του.

ΘΥΕΛΛΩΔΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Το πρώτον από της παραχωρήσεως εις τους νησιώτας του εκλογικού δικαιώματος προσήλθεν αθρόος εις τας κάλπας ο Κυπριακός λαός και διά καταπληκτικής μεν πλειονοψηφίας κατεδίκασε την μικρολόγον και ιδιοτελή και άντικρυς άντεθνικήν πολιτικήν, ήτις εξεδηλούτο από τινων ετών εν τη προσωπική και κομματική συναλλαγή ενοίων ιθαγενών, ανέδειξε δε αντιπροσώπους αυτής, εκείνους οίτινες δημοσία και επισήμως διεκήρυξαν ως πρόγραμμα πολιτικόν το εθνικόν πρόγραμμα.

Η ευοίωνος εκείνη εξέγερσις του κυπριακού λαου και η υπέρ των παγκυπρίων συμφερόντων ένωσις και φανερά σύμπραξις του ελληνικού μετά του Μωαμεθανικού εν τη νήσω στοιχείου έμελλε να δοκιμασθή υπό της σφοδράς και επίτηδείας αντίδρασεως, ην αντίεταξεν επιμόνως ο τότε Μ. Αρμοστής Σερ Χαίϋνς Σμιθ, βοηθούς έχων προς τούτο ου μόνον τα ανώτερα μέλη της Κυβερνήσεως, αλλά και ιθαγενείς, οίτινες γραπτώς και προφορικώς διέβαλλον μεν παρά τω λαώ τον ερρωμένον αγώνα των εθνικών αντιπροσώπων ενεθάρρυνον δε την Κυβέρνησιν εις την αντίδρασιν αυτής και επίμονον άρνησιν πάσης ευμενούς παραχωρήσεως εις τους αστόργως και ανηλεώς καταπιεζομένους Κυπρίους.

Επί τέσσαρα όλα έτη της τελευ. πενταετούς νομοθετ. περιόδου διήρκεσεν η έντασις των σχέσεων των εθνικών αντιπροσώπων προς την Κυβέρνησιν, διεκδικούντων την αυτήν στοιχειώδη υπέρ του καταπιεζομένου λαού δικαιοσύνην, μέχρι ου επηκολούθησεν η ομόθυμος Ελλήνων και Μωαμεθανών βουλευτών τηλεγραφική καταγγελία επί κακοδιοικήσει προς την Κεντρικήν εν Λονδίνω Κυβέρνησιν και η ρήξις των σχέσεων μεταξύ Αρμοστού και αντιπροσώπων.

Εις ενίσχυσιν και ενθάρρυνσιν της αντιδραστικής πολιτικής του Μ. Αρμοστού και της συμπραττούσης Αυτώ ομάδος ιθαγενών διεβιβάσθη το ιστορικόν εκείνο διάγγελμα του Υπουργού δι ου οι αντιπρόσωποι του τόπου κατηγγέλλοντο ότι επεδίωκον εθνικάς φιλοδοξίας πρόγραμμα πολιτικών έχοντες την ένωσιν της Κύπρου μετά της μητρός Ελλάδος, ηρνείτο την ομοφωνίαν του ελληνικού πληθυσμού της Κύπρου ως προς την ένωσιν μετά της Ελλάδος στηριζόμενος εις την συμπράττουσαν τη Κυβερνήσει ιθαγενή ομάδα και απειλούν την ανάκλησιν ή κατάργησιν των συνταγματικών ελευθεριών της νήσου.

Εις το διάγγελμα εκείνο οι εθνικοί αντέταξαν ίσην ευστάθειαν και αξιοπρέπειαν διακηρύξαντες ότι προτιμώσι διοίκησιν αυταρχικην, ης την ευθύνην θα υπέχη ακεραίαν η Κυβέρνησις αντί του ψευδοσυντάγματος καθιστούντος και τους αντιπροσώπους του τόπου συνυπευθύνους της αφορήτου κακοδιοικήσεως της χώρας.

Πολεμούμενοι υπό της Κυβερνήσεως οι εθνικοί αντιπρόσωποι διά πρωτοφανούς αντιδράσεως φερούσης το προσωπείον ασυστόλου δημοκοπίας και διαβαλλόμενον παρά τω κυπριακώ λαώ γραπτώς και προφορικώς υπό ομάδος οιθαγενών ούτε απέκαμον ούτε επιτόθησαν, πλήν τινων ευαρίθμων ευτυχώς εξαιρέσεων, ομοφρονούντων τη ιθαγενί ομάδι και αποκρυσάλαντων μέχρι τινός την συννενοχήν των μετ' αυτής.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΝ ΤΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩ ΤΩΝ ΑΠΟΚΙΩΝ

Ενώ ιθαγενείς εν τη πολυπαθεί ταύτη νήσω

πάσαν κατέβαλον προσπάθειαν ὅπως διαβάλωσι παρά τω λαῷ τὴν ἐθνικὴν καὶ καθόλου ἐλληνοπρεπὴ πολιτικὴν ὡς πολιτικὴν ἄγονον καὶ φωνασκόν, υποβηθούντες τὰ κυβερνητικὰ κατὰ τῶν νησιωτῶν σχέδια καὶ διασπείροντες παρά τω λαῷ τὴν πτόησιν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν δι' ἀκατανομάστων δημοσιεύσεων καὶ διαδόσεων, ἐν τῷ κατὰ τὴν οδὸν **Downing** μεγάρῳ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἀποικιῶν ἡ Κύπρος ἀπεσπάτο ἀπὸ τῶν ἐσθάρων ἤδη ἐτῶν ἐξαιρετικόν ὅλως διαφέρον τῶν κυβερνῶντων ἐκεῖθεν ὑπὲρ τὰ διακόσια καὶ πεντήκοντα ἑκατομμύρια ξένων υπηκόων. ὡς κῶνωψ ἡ μικροσκοπικὴ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν πληθυσμόν, ἀλλὰ γιγαντωθεῖσα τὸ φρόνημα Κύπρος, διὰ τῶν ἐθν. γιγαντωθεῖσα τὸ φρόνημα Κύπρος διὰ τῶν ἐθν. ἀντιπροσώπων τῆς διηρέθιζε τὸν βρεταν. λέοντα καὶ προυκάλει εἰς ἐαυτὴν τὸ βλοσυρόν βλέμμα τοῦ μετὰ τινος δυσθυμίας ἄμα καὶ ἐκπλήξεως. Οἱ υπομονετικοὶ καὶ φιλήσυχοι καὶ μέχρι τινός εθελόδοιοι θεωρούμενοι Κύπριοι, παρά τῆς ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολόγων ἐτι ἀπροσδοκῆτως ὅλως εἰς τὰς ὑπουργικὰς ἀπειλὰς καὶ μορφὰς ἀπῆντων μετ' ἀξιοπρεπούς καὶ νομοταγούς θάρρους διαμαρτυρόμενοι καὶ ἀποκρούοντες μὲν πάσαν μομφὴν ἐπὶ ἐλλείψει δημοσίου φρονήματος καὶ πάσαν ἀπειλὴν περὶ ἀνεκλήσεως τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν, ἀφοῦ ἀπέβαινον οὗτοι μέσον τυραννικώτερον τῆς μάλλον ἀπολυταρχ. τυραννίδος.

Ἡ ἰθαγενὴς ομάδα ἐπέχαιρε καὶ ἐπεδοκίμαζε τὰς ὑπουργικὰς ἀπειλὰς καὶ αὐταρέσκως ἐπεσεῖει τοιαύτας διὰ τῶν ὀργάνων τῆς πρὸς τὸν λαόν καταγγέλλουσα τοὺς ἀντιπρόσωπους αὐτοῦ ὡς φανασκούς καὶ ἰδιοτελεῖς διότι ἀπέκρουον δημοκοπικὰ μὲν κατ' ἐπίφασιν, πράγματι δὲ ολέθρια νομοσχέδια, εἴποτε ἐψηφίζοντο καὶ ἐφημύζοντο ἐν τῷ τόπῳ.

Τὴν Κυπριακὴν ὑπόθεσιν, οὔτε καταχθονίως πολεμουμένην καὶ ὑπονομευομένην παρ' ἐκείνων οἵτινες ἡμισβήτουν ἅπαντα τὰ πολιτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἐν τῇ νήσῳ ἀξιώματα, ἔσωσεν ἡ εὐστάθεια τῆς ἐθνικῆς πλειονοψηφίας καὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς καὶ ἡ ἐμπεδωθεῖσα ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν

Αποικιών πεποίθησις ότι αι έντονοι και επίμονοι διαμαρτυρίαί λαού, τόσον άλλως ειρηνικού και φιλησύχου υπηγορεύοντο υπό σιδηράς και επιτακτικής ανάγκης, ην ώφελεν η Κυβέρνησις να ικανοποιήση διαλλάττουσα την τοπικήν Κυβέρνησιν προς τον τόπον, προς τον διετέλει από τριών κυρίως ετών εις πλήρη σχεδόν διάστασιν.

ΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ευκαιρίαν προς αξιοπρεπή και εύσημον υποχώρησιν της Κυβερνήσεως παρείχεν η λήξις της Αρμοστείας του Σιρ Χαίυν Σμίθ, ούτινος διάδοχος εξελέγη ανήρ γνωστός εις το Υπουργείον των Αποικιών ως ελευθερόφρων και συμπαθής κυβερνήτης των εμπιστευομένων αυτών υπηκόων του βρεταννικού Στέμματος.

Η κάθοδος του Σιρ Κάρολου Κιγκ- Χάρμαν εις Κύπρον ως Μ. Αρμοστού σημειοί νέαν και μοναδικήν εν τη νήσω περίοδον από της αγγλικής κατοχής. Εν Λάρνακι και εν Λεμησώ έσπευσε να διακηρύξη τους εθνικούς πόθους των Κυπρίων ως φυσικόν δικαίωμα αυτών τον δε φόρον της Υποτελείας ως μέγιστον και ανυπέβλητον κώλυμα κατά της προόδου και της ευημερίας του λαού. Μόλις εναπετέθησαν αι αποσκευαί του εν τω αρμοστείω ήρξατο των ανά την νήσον περιοδειών του προς προσωπικήν αντίληψην των αναγκών του τόπου και ευγνώμωνες προς τας μεγαλόφρονας διακηρύξεις του αι αγροτικάί κοινότητες εδεξιούντο Αυτόν πανδημεί προϋπαντώσαι εκτός των χωρίων προηγουμένως πάντοτε της Ελληνικής σημαίας και πασών των προσφωνήσεων κατακλείς υπήρχεν η διάπυρος ευχή υπέρ της Ενώσεως της Κύπρου μετά της Μητρος Ελλάδος.

Ιθαγενής ομάς μετ' ευνοήτου δι' αυτήν αθυμίας και λύπης είδε την ευνοϊκήν υπέρ της νήσου τροπήν της πολιτικής της Κυβερνήσεως και ενώ διεψήφιζε τον αντιδραστικώτατον Αρμοστήν Σιρ Χαίυνς Σμιθ, ούτινος η ανάμνησις εν τη νήσω θα παραμείνη λίαν θλιβερά, ήρξατο εξ αρχής διασπείρουσα την

δυσπιστίαν και τον δισταγμόν προς τον νέον Αρμοστήν και πάσης επελαμβάνετο αφορμής ίνα διακηρύξη αυτόν ασυνεπή και ανακάλουθον προς τας δημοσίας επαγγελίας του.

Γινώσκουσα τον επίμονον και ανένδοτον πόλεμον κατά του φόρου της Υποτελείας, δι αλληλογραφίας του Μ. Αρμοστού προς την Κυβέρνησιν, διέδιδε διά των οργάνων αυτής ότι ουδέν πράττει ή ενεργεί υπέρ του τόπου προβάλλουσα την πρώτην προς την Κυβέρνησιν έκθεσιν Του, ενώ επαναλαμβάνομεν να διαβεβαιώσωμεν ότι εγίνωσκεν αύτη ως ημείς την αλληλογραφίαν εκείνην.

Εις την μετάθεσιν του Αρχιγραμματέως κ. Αρθ. Γιαγκ ην το Νομοθετικόν εζήτησε ήδη από της πρώτης αυτού Συνόδου, επηκολούθησεν αμέσως το χαρμόσουν Διάγγελμα του Υπουργού, δι' ου το ετήσιον επίδομα του Αγγλικού Θησαυροφυλακίου ωρίζετο επί τριετίαν εις **50.000** λίρας, αφιεμένου εις περαιτέρω καθορισμόν αυτού εις τον μετέπειτα χρόνον.

Κατεφέρετο ούτω το πρώτον, αλλά και βαρύ πλήγμα κατά του επαράτου Φόρου, διότι ου μόνον η νήσος ανακουφίζεται πως σπουδαίως οικονομικώς αλλά και αναγνωρίζεται επισημότατα παρά της Κεντρικής Κυβερνήσεως ως βαρύς και άδικος ο Φόρος χρήζων βαθμιαίας, αλλά και τελείας μεταρρυθμίσεως ή άρσεως από της νήσου. Το ζήτημα του Φόρου ετέθη ούτω εκκρεμές και αμφισβητήσιμον μεταξύ της Κυβερνήσεως και των αντιπροσώπων του τόπου, εξήρηται δε η εύνους ή δυσμενής διά την Κύπρον λύσις του εκ της πολιτικής πορείας των αντιπροσώπων του τόπου κατά την προσεχή νομοθετικήν περίοδον.

Το χαρμόσουν τούτο διάγγελμα η ιθαγενής ομάς έσπευσε διά των γνωστών οργάνων της να διαβάλη προς τον λαόν ως μηδαμινόν κατ' αντίθεσιν προς το προηγούμενον εκείνο διάγγελμα δι ου κατηγγέλλοντο μεν οι αντιπρόσωποι του τόπου ως προπαγανδισταί της ελληνικής ιδέας εν Κύπρω, ηπειλούντο δε αι ασθενείς συνταγματικάί ελευθερίαι του Νομοθ. Συμβουλίου και όπερ παταγωδώς διελάλουν ανά την νήσον και την υψηλίον ως την επικροτουμένην παρ' αυτών καταδίκην

των εθνικών αντιπροσώπων.

Η εξ αγνοίας ή εκ προθέσεως μείωσις της σημασίας του τελευταίου διαγγέλματος κατά του φόρου αποτελεί συγγεράν προδοσίαν των υψίστων συμφερόντων της Κύπρου και τούτο οφείλει ο Κυπριακός λαός να λάβη υπό σοβαρωτάτην έποψιν προσκαλούμενος μετ' ου πολύ ν' αναδείξη τους αντιπροσώπους του διά την προσεχή περίοδον.

ΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Διακαής και ευγενής πόθος λαού ιστορικού, διεκδικούντος ερρωμένως τα εθνικά του δίκαια, ήτο η προστασία των προγονικών κεμηλίων και ταύτην η ξένη κυβέρνησις ηρνείτο επιμόνως προτιμώνσα την σύλησιν τούτων και την απαγωγήν εις το βρετανικόν και εις άλλα ξένα Μουσεία.

Η έντονος των εθνικών αντιπροσώπων και δικαιοτάτη αξίωσις υπέρ της προστασίας των αρχαιοτήτων έκαμψε την τέως άκαμπτον επιμονήν της Κυβερνήσεως και διά νόμου αυστηρού περιεφρουρήθησαν αύται από πάσης συλήσεως και διαρπαγής εξασφαλισθείσαι υπέρ της Κύπρου και γενόμεναι αναφαίρετον τμήμα των Κυπρίων.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Ασφαλές γνώρισμα και εχέγγυον της εθνικότητος παντός λαού είναι η εθνική του Παιδεία άριστον δε μέσον και όπλον προς εθνικήν πρόοδον και ελευθερίαν τυγχάνει η ελληνική ιδία Παιδεία και ταύτην οι εθνικοί αντιπρόσωποι απήλλαξαν μεν των τέως κακοβούλων επηρεασμών επεξέτειναν δε τον περί Παιδείας νόμον εις τας πόλεις και κατέστησαν την Μέσην Παιδείαν θεσμόν της χώρας και ούτω εκ των ενόντων παριέστειλαν δε την εις ξένα προσηλυτιστικά σχολεία φοίτησιν των μικρών ελληνοπαίδων.

Δι' επιμόνων και επανειλημμένων ψηφισμάτων εζήτησαν και εν τέλει απέσπασαν την αναγνώρισιν του δικαιώματος του Κυπριακού λαού, όπως η εποπτεία εκατέρου των κρατούντων στοιχείων εν τη νήσω, εξασκήται υπό ομοεθνούς και ομοθρήσκου επόπτου. Της

Μωαμεθανικής Παιδείας διωρίσθη ήδη επόπτης ιθαγενής Μωαμεθανός επισήμως δε υπέσχετο η Α. Εξοχότης ότι αι της ελληνικής Παιδείας θα διορισθή Έλληνα τοιούτος και τούτο ελπίζομεν ότι θα γένηται προ της νέας νομοθετικής περιόδου.

ΟΙ ΜΑΥΡΟΠΙΝΑΚΩΜΕΝΟΙ

Διά της ανδρικής και ελληνοπρεπούς πολιτείας των εθνικών αντιπροσώπων κατεπείσθη εν τέλει η Κυβέρνησις όπως άρη το αφόρητον στίγμα από χιλιάδων όλων εντίμων και χρηστών Κυπρίων, υποβληθέντων αδοκίμως εις τον δρακόντειον και ατιμωτικόν περί απαγορεύσεως νόμον, ούτινος τας τρομεράς συνεπείας διελάβομεν ανωτέρω διά βραχέων. Εξ χιλιάδας κύπριοι πολιτικά ανέπνευσαν και το στίγμα τοσούτων κακοποιών δήθεν Κυπρίων απειρίβη υπό του μετώπου της νήσου.

ΤΟ ΑΚΡΙΔΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

Η οικονομική αύτη πληγή ην εκληροδότησε μετά τοσούτων άλλων κακών εις την εθνικήν μερίδα η αλλοπρόσαλλος και ιδιοτελής πολιτική του παρελθόντος φαίνεται ότι βαίνει ταχέως εις παντελή θεραπείαν. Η κατάρατος εκείνη πολιτική έτεινε και κατώρθωσε τον ακριδικόν φόρον να διαιωνίση επιβαρύνουσα το Ακριδικόν ταμείον δι' υποχεώσεων, αίτινες πράγματι έδει να επιβαρύνωσι το ταμείον και τας γενικάς προσόδους της Κυβερνήσεως.

Επιζήμια αρδευτικά, σιδηρόδρομοι, ατμοπλοϊκή συγκοινωνία, γεωργικόν Τμήμα, αγροτική ιατρική υπηρεσία και ό,τι άλλο έδει να πληρώνωνται από του ακρι. ταμείου, από φόρου δηλαδή, εκτάκτου καθισταμένου ούτω γενικού και διαρκούς.

Αδύνατον να διαλάβωμεν ενθάδε τας εντόνους και μακράς διαμαρτυρίας των εθνικών αντιπροσώπων, προεξάρχοντος του Αγ. Κιτίου, κατά της καταφώρου και ακατονομάστου ταύτης αδικίας, αίτινες ήγαγον εν τέλει την Κυβέρνησιν εις την προσωρινήν αναστολήν τινς εισπράξεως του φόρου τούτου μετά χρηστοτάτων

ελπίδων ότι κατά την προσεχή Σύνοδο δύναται παντελώς να καταργηθή χαρακτηρισθείς και παρά της Α. Ε. του Μ. Αρμοστού άδικος και επαχθής.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ κ.α

Εις την εθνικήν πολιτικήν επεφυλάσσετε, προ πολλοίς άλλοις, η τιμή του ν' απορρίψη την απ' αιώνων κηλίδα του χαρατζίου από των Ελλήνων κατοίκων της νήσου, προς πληρωμήν του οποίου πτωχοί οικογενειάρχαι ερρίπτοντο δις και τρις του έτους εις τας φυλακάς αποσπώμενοι των οικογενειών αυτών και της ημερομισθίου εργασίας δι ης κατόρθωνον να προμηθεύωνται ξηρόν άρτον διά τα τέκνα των.

Μη γενομένης δυνατής της καταργήσεως του ατιμωτικού τούτου φόρου εγένετο η άρίστη μετατροπή επιβληθέντος του αναλογούντος εις αυτόν ποσού επί του καπνού προϊόντος απολαυστικού και δηλητηριώδους ούτινος ο περιορισμός της καταναλώσεως θα ήτο ωφελιμώτατος εις τους νησιώτας.

Ο ΖΙΝΖΙΡΙΕΣ

Εις την εθνικήν μερίδα επιφυλάσσετε η τελεία φορολογική ανακούφισις μεγάλης και φιλοπόνου παραγωγικής μοίρας του Κυπριακού λαού των αμπελουργών και οινοπνευματοπαραγωγών. Πάσαι αι ποπολιτισμέναι Κυβερνήσεις, όπου φύεται η άμπελος και κατεργάζονται τα εξ αυτής προϊόντα, καταπολεμούσαι τον διεθνή ανταγωνισμόν των πνευματωδών ποτών, εν ταις ξέναις αγοραίς, εθέσπισαν δασμούς προστατευτικούς και ανεκούφισαν φορολογικώς τους παραγωγούς και μόνον εν Κύπρου, δι ατυχούς μετατροπής οδηγηθείσης υπό της καταράτου εκείνης πολιτικής του παρελθόντος, μικρού εδέησε να καταστραφή εν σπαργάνοις και εμρυώδης ως ειπείν οινοπνευματοποιΐα της Κύπρου, υπό διατυπώσεων και περιορισμών αφορήτων συνεπαγομένων βαρείας ποινάς και μεγάλα πρόστιμα.

Ο Ζινζιριές εν τέλει κατηργήθη χάρις εις τας

θαρραλέας και πειστικές παραστάσεις των εθνικών αντιπροσώπων ως και εις τας ευμενείς διαθέσεις υπέρ του τόπου της Α. Ε. του Μ. Αρμοστού.

ΑΤΜΟΠΛΟΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΙΣ

Φυσική και αναγκαία υποχρέωσις του ακριδικού ταμείου εθεωρείτο υπό της αντεθνικής πολιτικής η πληρωμή χορηγίας προς εβδομαδιαίαν ατμοπολοϊκήν συγκοινωνίαν της Κύπρου μετά της Αιγύπτου και ότε οι εθνικοί αντιπρόσωποι απεριφράστως εδήλωσαν ότι αρνούνται οιανδήποτε δαπάνην εκ του ακριδικού ταμείου πλην της καταδιώξεως της ακρίδος, ήτις και αυτή έδει να επιβαρύνη το Κυβερνητικόν ταμείον, κατεκρίθησαν και διεβλήθησαν ούτοι παρά τω λαώ ως αντιστρατευόμενοι προς τα συμφέροντα του τόπου.

Η εθνική πολιτική, πιστή και απαρεγκλίτως βαίνουσα επί της διαγεγραμμένης ήδη πορείας της, ην επεδοκίμασε και επεψήφισε ο λαός κατά τας τελευταίας βουλευτικές εκλογάς, επέμειμεν αρνουμένη και δηλούσα προς την Κυβέρνησιν ότι ουδεμία του λοιπού θα εψήφιζεν υποχρέωσιν επί του ακριδικού ταμείου, την ευθύνη δε και την κατάκρισιν διά τας επακολουθούσας εις τον τόπον ζημίας επαφίνει εις την Κυβέρνησιν υποχρεουμένην να επαρκή εκ των γενικών προσόδων της νήσου.

Προ της δεδικαιολογημένης και ακάμπτου αρνήσεως των εθνικών αντιπροσώπων πλην δύο μόνον, η Κυβέρνησις παριέστη εις την ανάγκην να μεταβάλη την τέως τακτικήν αυτής και ν' αναλάβη αυτήν την υποχρέωσιν της ατμοπολοϊκής χορηγίας όπερ δε αποτελεί μεγάλην τιμήν προς την Α. Ε. τον Μ. Αρμοστήν και εμπνέει μεγάλην εμπιστοσύνην επί την εθνικήν εν τω τόπω πολιτικήν, είνε ότι η χορηγία αύτη ανερχομένη εις 5.000 λίρας σχεδόν παρεχωρήθη εις την Κυπριακήν ατμοπλοϊαν υπό σημαίαν ελληνικήν ου μόνον εξησφαλίσθη ούτε η συντήρησις και ανάπτυξις Κυπριακής ατμοπλοϊας, ης τα ατμόπλοια διά της σημαίας των θα διακηρύττωσιν ανά τον κόσμον τους εθνικούς πόθους των Κυπρίων, αλλά περιλήφθησαν εν

τη ατμοπλοϊκή ταύτη συγκοινωνία και οι λιμένες Αμμοχώστου και Πάφου.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Η εν ολεθρία πολιτική του παρελθόντος είχαν αφαιρέσει τας κοινότητας σπουδαιότατον κοινοτικών προνόμιον την άμεσον παρά αυτών εκλογήν των μουχταρών, και κατέστησεν αυτούς και μετ' αυτών τας κοινότητας υποχειρίους εις τα Ιταρέ Συμβούλια, άτινα ως καταρτίζονται δυνάμει τουρκικού νόμου, απέβησαν όργανα πολλάκις της Κυβερνήσεως.

Η Εθνική μερίς διά του εθνικού αυτής αντιπροσώπου κ. Θ. Θεοδότου εζήτησε και επέτυχε παρά της Κυβερνήσεως, όπως οι μουχτάραι και αζάδες εκλέγωνται παρ' αυτών των χωρίων και ενοριών, το Νομοσχέδιον επιψηφισθέν υπό του Νομοθετικού και επικυρωθέν υπό του Μ. Αρμοστού εν ονόματι της Α. Μ. του Βασιλέως, εγένετο νόμος, ούτινος η εφαρμογή άρχεται από της **18/1** προσεχούς Οκτωβρίου. Ούτε δυνάμεθα θεωρούμεν επάναγκες να εξάρωμεν την σημασίαν του νόμου τούτου, δια τα προσδοκώμενα άριστα αποτελέσματα του παρά τω λαώ και ιδία παρά τω αγροτικώ πληθυσμώ, όστις μετά μεγάλης χαράς και ζωηρών επιδοκιμασιών εχαιρέτισε τον νέον περί μουχταρών και αζάδων νόμον.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ο,τι εθεωρείτο δυσεπίτευκτον όνειρον εν τω παρελθόντι και χωρίς προνοητικότητος και ορθής εκτιμήσεως της πραγματικής πίστεως και του αξιοχρέου της νήσου εψηφίζετο προς τουτο νόμος περί Γεωργικής Τραπεζης επραγματώθη υπό το κράτος της εθνικής εν Κύπρω πολιτικής. Το ζήτημα της Γεωργικής Τραπεζης το πρώτον διειτυπώθη μετά δυνάμεως εν ταις εκάστοτε αντιφωνήσεσι του Νομοθ. Συμβουλίου υπό των εθνικών αντιπροσώπων και απετέλεσε σοβαρώτατον ζήτημα του Νομοθετικού Σώματος. Κατεδείχθη μεν η επιτακτική ανάγκη Γεωργικής Τραπεζης εξετέθησαν δε

οι μάλλον συμφέροντες όροι διά τον τόπον, αλλ' ατυχώς ατάσθαλος πολιτεία του παρελθόντος ως εν πολλοίς άλλοις και εν τω ζωτικώτατω τούτω ζητήματι εματαιώσε πάσας τας αγαθάς προσπάθειάς της εθνικής πολιτικής. Υπήρχεν ήδη εψηφισμένος νόμος από του **1890**, δυνάμει του οποίου η Κυβέρνησις εδικαιούτο να συνάψη σύμβασιν προς ίδρυσιν γεωργ. τραπέζης υφ' ους όρους ήδη ιδρύεται αύτη και θα λειειτουργή από της 1ης προσεχούς Ιανουαρίου.

Εάν δεν επετεύχθησαν καλλίτεροι και συμφερώτεροι όροι και αν τούτο κατέστη αδύνατον επί πενήτηκοντα όλα έτη εν τω μέλλοντι την ευθύνην υπέχει το άθλιον εκείνο πολιτικόν παρελθόν καθ ου ο κυπριακός λαός προσκαλείται μετ' ολίγον να σωρεύση όλας τας μελαίνας ψήφους του εις ουρανομήκην σωρόν αναθέματος.

Τοιαύται μεν τα διά νόμου επιτευχθέντα αγαθά διά της ευστόχου πολιτικής δράσεως της εθνικής μερίδος και των εθνικών αντιπροσώπων αυτής μεγαλείτερα δε και πολλώ σημαντικότερα υπάρχουν όσα εφορίσθη και θα πορίζηται η Κύπρος εν τω μέλλοντι διά της ανυψώσεως των νησιωτών εν τη συνειδήσει των κρατούντων. Η Κύπρος διεκηρύχθη και ανεγνωρίσθη υπό τούτων ελληνική και ως φυσικόν δικαίωμα των Κυπρίων ανωμολογήθη ο υπέρ της ενώσεως μετά της Ελλάδος φλογερός πόθος αυτών.

Δεν είνε πλέον η Κύπρος η συνεσταλμένη και δουλόφρων, η επαιτούσα διά των ραγιάδων αντιπροσώπων της προσωπικά τινα ρουσφέτια και μόλις τολμώσα διά δουλικών μέχρι εδάφους υποκλίσεων να εκλιπαρή παρά των κρατούντων κοινωφελείς παραχωρήσεις. Μία παρέστη ευκαιρία εν τω παρελθόντι, ότι ο πολύς υπουργός των αποικιών Τσάμπερλαιν, παρεχώρησε γενναία δάνεια εις τινας μικράς βρετανικάς εξαρτήσεις, εν αις και η Κύπρος και το δάνειον εκ **300.000** λιρών διετέθη προς κατασκευήν επιζημιών αρδευτικών και ανωφελούς σιδηροδρόμου, όστις θ' απέβαινε των αρδευτικών επιζημιώτερος, ον η αρρενωπή διαμαρτυρία των αντιπροσώπων, κατά της σπατάλης εν τω λιμένι

Αμμοχώστου και οι επίμονοι παραστάσεις κατά των επικειμένων ζημιών εκ της σιδηροδρομικής γραμμής Λευκωσίας-Αμμοχώστου, δεν προυκάλουν την σύντονον προσοχήν της Κυβερνήσεως όπως διά πολλών οικονομιών επεκταθή η σιδηροδρομική γραμμή μέχρι Μόρφου και εκείθεν προσεχώς μέχρι Καραβοστασίου.

Η Κύπρος της σήμερον είνε η ελληνική, η αρρενωπή Κύπρος, η Κύπρος του Ονησίλλου και του Ευαγόρα, η Κύπρος η εθνική, ή έχουσα συνείδησιν των δικαιωμάτων της και γινώσκουσα ευκόσμως και εντόνως να διεκδική ταύτα προς τους κρατούντας. Οι φορολογικοί υπάλληλοι εγένοντο ευλαβέστεροι προς τους φορολογουμένους, η αστυνομία εδιδάχθη να σέβηται την προσωπικήν αξιοπρέπειαν και ελευθερίαν των Κυπρίων και άπαντες οι άλλοι διοικητικοί κλάδοι, πλην τινών εξαιρέσεων, απέβησαν δικαιότεροι προς τους κατοίκους και λειτουργούσι σκοπιμώτερον και ταχύτερον ή το πριν.

Τα αιτήματα των κατοίκων μελετώνται προσεκτικώτερον και θεραπεύονται εκ των ενόντων μη καταρριπτόμενα ως πρότερον εις τον κάλαθον των αχρήστων.

Τοιούτον πρέπει να διατηρήση και εν τω μέλλοντι η Κύπρος το παράστημα της προ τούτων ευπρεπές επιβάλλον και ευθυτενές με την κεφαλήν υψηλά και με το βλέμμα απτόητον, ως αρμόδιον εις λαόν καυχώμενον, επί προγονική ευγενεία, εργαζόμενον δε και αγωνιζόμενον προς επανόρθωσιν της προπατορικής ευκλείας του.

Η εθνική πολιτική επενεγκούσα εν ούτω βραχεί χρόνω τοσούτον λαμπρά αποτελέμστα εν τη νήσω, πρέπει και κατά τας προσεχείς βουλευτικές εκλογάς τρανώτερον και εντονώτερον να διακηρυχθή ενδεικνυομένων διά καταπληκτικής πλειονοψηφίας ή και παμψηφίας εθνικών και μόνον εθνικών αντιπροσώπων των συνεργαζομένων και ομοφρονούντων μετά του λαοφιλούς πρωθιεράρχου και εθνάρχου εν Κύπρω και ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΙΤΙΟΥ.

Η εθνική μερίς μετά των υποψηφίων αυτής στερράν αρουομένην πεποίθησιν από της επταετούς

Πολιτείας αυτής, εν τω Νομοθετικώ και εκτός αυτού, προσκαλεί τον Κυπριακόν λαόν κατά τας προσεχείς βουλευτικές εκλογάς, επιδοκιμάζων και επιψηφίζων το παρά πόδας εθνικόν πολιτικόν πρόγραμμα.

Α: Σθεναρά εν τω Νομοθετικώ Συμβουλίω διακήρυξις των εθνικών πόθων του ελληνικού λαού της Κύπρου και αδιάλειπτος προς πραγμάτων αυτών ενέργεια νομοταγής εν αυτώ και παρ' άπαντι τω λαώ.

Β: Η λύσις του αρχιεπισκοπικού ζητήματος διά νόμου εκτάκτου, ουδόλως μεν θίγοντος τους ιερούς κανόνας και τα εκκλησιαστικά έθη και θέσμια της Ορθοδόξου Εκκλησίας εξασφαλίζοντος δε την αμερόληπτον και ανεπηρέαστον εκλογήν των εκλογέων Αρχιεπισκόπου, και την εξέλεξιιν αυτής υπό κανονικής Ι. Συνόδου.

Γ: Διαρρύθμισιν του Εκκλησιαστικού ζητήματος κατά τρόπον εξασφαλίζοντα μεν την ιεράν κτημοσύνην της Ορθοδόξου εν Κύπρω Εκκλησίας και τας από ταύτης προσόδους προς υλικήν και ηθικήν ανύψωσιν του ιερού κλήρου και του λαού.

Δ: Ανάγκη να παραχωρηθή εις την Κύπρον η οικονομική χειραφέτησις, επιτρεπομένης εις το Νομοθετικόν Συμβούλιον αυτής της επιψηφίσεως ή καταψηφίσεως του προϋπολογισμού, ούτινος πάντα τα κονδύλια να διατίθενται υπέρ της Κύπρου, ως και πάσα περαιτέρω των προσόδων αύξησις διά της ψήφου του Νομοθετ. Συμβουλίου επιφυλασσομένου εις την Α. Μ. τον Βασιλέα της Μ. Βρετανίας του υψηλού δικαίωματος της αρνησικυρίας.

Ε: Η μετατροπή της δεκάτης μετά της οικονομικής χειραφετήσεως της νήσου πρέπει να αποτελέσωσιν όρον των ων ουκ άνευ της πολιτικής δράσεως των αντιπροσώπων του τόπου κατά την προσεχή νομοθετικήν περίοδον ίνα δυνηθή η νήσος να εισέλθη ασφαλώς εν τη οδώ της ευημερίας και της προόδου.

ΣΤ: Η εποπτεία της εθνικής Παιδείας ν' ανατεθή εις Ελληνα επόπτην κεκτημένον την επιστημονικήν παιδαγωγικήν παιδείωσιν και εμπειρίαν προς την υψηλήν εν τη νήσω αποστολήν και την αύξησιν της

κυβερνητικής χορηγίας προς αυτήν κατά τρόπον απαλλάσσοντα τους κατοίκους των σχολικών τελών, ως είνε δίκαιον και προσήκον εις πεπολιτισμένην κυβέρνησιν, εισπράττουσαν εκ της νήσου πλέον ή επαρκείς προς απάσας τας ανάγκας αυτής προσόδους.

Ζ: Ο φόρος Υποτελείας ως αποτελών το μέγιστον και ανυπέρβλητον πρόσκομμα κατά πάσης οικονομικής και πνευματικής προόδου του λαού, πρέπει ερρωμένως και σθεναρώς να καταπολεμηθή ενισχυομένων των αντιπροσώπων του τόπου υπό της αρρήκτου ομοφωνίας του λαού και των εμπράκτως εκδηλωθεισών μέχρι τούδε αγαθών διαθέσεων του Μ. Αρμοστού.

Η: Τακτοποιήσις διά νόμου της διανομής και εγγραφής των κληρονομικών περιουσιών προς δικαίαν των σχετικών χωρών κατανομήν

Θ: Νομοθετικά μέτρα κατά της επικρατούσης μέχρι τούδε αρχής της δημεύσεως γαιών ιδιωτικών είποτε παρέμενον αύται ακαλλιέργητοι επί μίαν δεκαετίαν.

Ι: Κατάργησις της προνομιακής παραχωρήσεως αδείας προς πώλησιν μεθυστικών ποτών διά του Ιταρέ Συμβουλίου και γενίκευσιν αυτής εις πάντα καταβάλλοντα το νενομισμένον τέλος.

ΙΑ: Επαρκής αύξησις του κονδυλίου των δημοσίων έργων προς επέκτασιν του οδικού της νήσου συμπλέγματος και συστηματικώτεραν συντήρησιν των δημοσίων οδών.

ΙΒ: Καθήκον στοιχειώδους δικαιοσύνης έχει η Κυβέρνησις, όπως προάγη και εις ανωτέρας κυβερνητικές θέσεις ιθαγενείς υπαλλήλους κεκτημένους τα προς τούτο προσόντα, ως και εις ανωτέρους εν τη αστυνομία βαθμούς να προάγωνται ικανοί αστυνομικοί υπάλληλοι και ιδία νομομαθείς ιθαγενείς.

ΙΓ: Η αγροτική ιατρική υπηρεσία αρίστας μέχρι τούδε προσενεγκούσα εις τον τόπον υπηρεσίας πρέπει να επεκταθή πυκνή καθ' άπασαν την νήσον, αφού ο τόπος κέκτηται ήδη υπό πάσαν έποψιν λαμπρούς επιστήμονας ιατρούς.

Μακράν πάσης προς την Κυβέρνησιν προσωπικής ή

κομματικής συναλλαγής οι εθνικοί αντιπρόσωποι οφείλουν δημοσία από της επισήμου θέσεως αυτών να ποιούνται τας υπέρ του τόπου και των προσώπων συστάσεις να επικρίνωσι και επιτιμώσι πάσαν κυβερνητικήν υπερβασίαν και αδικίαν κατά της χώρας.

Η εθνική μερίς στηριζομένη επί της άρτι ληξάσης νομοθετικής περιόδου, ως επί εδάφους εδραίου και στερεού δύναται μετά πεποιθήσεως να χωρήση προς το σκοτεινόν μέλλον φωτίζουσα τούτο διά της αγνής και αδόλου φιλοπατρίας των υποψηφίων αυτής και του Κυπριακού λαού σύμπαντος ον προσκαλεί αθρόον εις τας εθνικάς κάλπας.

ΖΗΤΩ Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΖΗΤΩΣΑΝ ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ας βροντοφωνή ο ελληνικώτατος της Κύπρου λαός, απ' άκρου εις άκρον της νήσου, παρασκευάζων ούτω ανεκτόν μεν βίον υπό ξένην διοίκησιν, ταχεία δε ασφαλή την εθνικήν του αποκατάστασιν και ως επωδόν ας αναπέμψη πάντοτε: ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Μεταγλώττιση βασικών άρθρων του προγράμματος των Κιτσιακών)

Η εθνική μερίδα με τους υποψηφίους της έχοντας τη σταθερή μεν πεποίθηση από την επταετή Πολιτεία της στο Νομοθετικό και έξω από αυτό, προσκαλεί τον Κυπριακό λαό κατά τις προσεχείς βουλευτικές εκλογές, να επιδοκιμάσει και επιψηφίσει το πιο κάτω εθνικό πολιτικό πρόγραμμα.

Α: Σθεναρή στο Νομοθετικό Συμβούλιο διακήρυξη των εθνικών πόθων του ελληνικού λαού της Κύπρου και αδιάλειπτη προς πραγμάτωση αυτών με νομοταγείς ενέργειες σ' αυτό και από όλο το λαό.

Β: Η λύση του αρχιεπισκοπικού ζητήματος με έκτακτο νόμο, που δεν θίγει καθόλου τους ιερούς κανόνες και τα εκκλησιαστικά έθη και θέσμια της Ορθόδοξης Εκκλησίας εξασφαλίζοντας δε την αμερόληπτη και ανεπηρέαστη εκλογή των εκλογέων Αρχιεπισκόπου, και την εξέλεξη της από κανονική Ι. Σύνοδο.

Γ: Διαρρύθμιση του Εκκλησιαστικού ζητήματος κατά

τρόπο που να εξασφαλίζει μεν την ιερή κτημοσύνη της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Κύπρο και τις προσόδους της για υλική και ηθική ανύψωση του ιερού κλήρου και του λαού.

Δ: Παραχώρηση στην Κύπρο η οικονομικής χειραφέτησης, που επιτρέπει στο Νομοθετικόν Συμβούλιον να επιψηφίζει ή να καταψηφίζει τον προϋπολογισμό, του οποίου όλα τα κονδύλια να διατίθενται υπέρ της Κύπρου, ως και κάθε περαιτέρω αύξηση των προσόδων με την ψήφο του Νομοθετ. Συμβουλίου επιφυλασσομένου στην Α. Μ. το Βασιλέα της Μ. Βρετανίας του υψηλού δικαίωματος της αρνησικυρίας.

Ε: Η μετατροπή της δεκάτης με την οικονομική χειραφέτηση της νήσου πρέπει να αποτελέσουν όρο της πολιτικής δράσης των αντιπροσώπων του τόπου κατά την προσεχή νομοθετική περίοδο για να μπορέσει η νήσος να εισέλθη ασφαλώς στην οδό της ευημερίας και της προόδου.

ΣΤ: Η εποπτεία της εθνικής Παιδείας ν' ανατεθεί σε Ελληνα επόπτη που κατέχει την επιστημονική παιδαγωγική παιδείυση και εμπειρία προς την υψηλή αποστολή στη νήσο και την αύξηση της κυβερνητικής χορηγίας προς αυτήν κατά τρόπο που θα απαλλάσσει τους κατοίκους των σχολικών τελών, ως είναι δίκαιο και κατάλληλο σε πολιτισμένη κυβέρνηση, που εισπράττει από τη νήσο πλέον ή επαρκείς προσόδους προς όλες τις ανάγκες της.

Ζ: Ο Φόρος Υποτελείας που αποτελεί το μέγιστο και ανυπέρβλητο πρόσκομμα εναντίον κάθε οικονομικής και πνευματικής προόδου του λαού, πρέπει ισχυρά και σθεναρά να καταπολεμηθεί με την ενίσχυση των αντιπροσώπων του τόπου από άρρηκτη ομοφωνία του λαού και των αγαθών διαθέσεων του Μ. Αρμοστή που εκδηλώθηκαν έμπρακτα.

Η: Τακτοποίηση διά νόμου της διανομής και εγγραφής των κληνομικών περιουσιών για δίκαιη κατανομή.

Θ: Νομοθετικά μέτρα εναντίον της αρχής για δήμευση ιδιωτικών γαιών εάν αυτές παρέμειναν αυτές ακαλλιέργητες για μια δεκαετία.

Ι: Κατάργηση της προνομιακής παραχώρησης άδειας προς πώληση μεθυστικών ποτών για το Ιαρέ Συμβούλιο και γενίκευση της σε σε κάθε ένα που καταβάλλει το νενομισμένο τέλος.

ΙΑ: Επαρκής αύξηση του κονδυλίου των δημοσίων έργων προς επέκταση του οδικού συμπλέγματος της νήσου και συστηματικότερη συντήρηση των δημόσιων οδών.

ΙΒ: Καθήκο στοιχειώδους δικαιοσύνης έχει η Κυβέρνηση, όπως προάγει και σε ανώτερες κυβερνητικές θέσεις ιθαγενείς υπαλλήλους που έχουν τα προσόντα, ως και σε ανώτερους στην αστυνομία βαθμούς να προάγονται ικανοί αστυνομικοί υπάλληλοι και κυρίως νομομαθείς ιθαγενείς.

ΙΓ: Η αγροτική ιατρική υπηρεσία η οποία πέτυχε άριστες μέχρι στιγμής υπηρεσίες στον τόπο, πρέπει να επεκταθεί πυκνή καθόλη τη νήσο, αφού ο τόπος αποκτά ήδη από κάθε έποψη λαμπρούς επιστήμονες γιατρούς.

Μακριά από κάθε προσωπική ή κομματική συναλλαγή με την Κυβέρνηση οι εθνικοί αντιπρόσωποι οφείλουν δημόσια από την επίσημη θέση τους να κάμνουν συστάσεις υπέρ του τόπου και των προσώπων και να επικρίνουν και επιτιμούν κάθε κυβερνητική υπέρβαση και αδικία εναντίον της χώρας.

Η εθνική μερίδα στηριζόμενη στη νομοθετική περίοδο που μόλις έληξε, ως σε έδαφος στεραίο μπορεί με πεποίθηση να προχωρήσει προς το σκοτεινό μέλλον φωτίζοντας αυτό με την αγνή και άδολη φιλοπατρία των υποψηφίων της και όλου του Κυπριακού λαού τον οποίο προσκαλεί αθρόο στις εθνικές κάλπες.

ΖΗΤΩ Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΖΗΤΩ ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ
ας βροντοφωνεί ο ελληνικός λαός της Κύπρου, απ' άκρου εις άκρο της νήσου, παρασκευάζοντας έτσι ανεκτό μεν βίο

ΝΙΚΟΣ ΣΑΜΨΩΝ: Δις εις θάνατον

υπό ξένη διοίκηση, ταχεία δε ασφαλή την εθνική του
αποκατάσταση και ως επωδό ας ψάλλει πάντοτε: ΖΗΤΩ Η
ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΕΛΛΑΔΑ.